

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדריך

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 20, 23 במאי 2018

אלימות משטר רע

21 עצורים בהפגנה חיפאית נגד הטבח בעזה - המשך להתנהגות הברוטלית של המשטרה בהפגנה בירושלים

אלימות משטרתית בחיפה, 18.5 (צילום: נדן נשף)

דגלי פלסטין" אך טענה כי התנהלות השוטרים הייתה לדבריה "תגובה לקריאות הסתה".

את המסע לדה לגיטימציה של המחאה הפוליטית הוריד לשפל נוסף שר הביטחון אביגדור ליברמן שכינה בחשבון הטוויטר שלו (20.6) את ח"כ איימן עודה ושותפיו ברשימה המשותפת "מחבלים" ותבע לעצור אותם. דברי הבלע הפשיסטיים של שר ההסתה נענו בשתיקה רועמת מצד סיעות המחנה הציוני ויש עתיד, ולא בפעם הראשונה. ח"כ מיקי לוי (יש עתיד), לשעבר מפקד מחוז ירושלים של המשטרה, הגדיל לעשות, וכתב בתגובתו כי "נמאס מזה שהמשטרה שלנו הפכה לשק החבטות של נבחרי הציבור הערבים מהרשימה המשותפת". בכך התייצב לוי לימין הממשלה במסע סתימת הפה של הציבור הערבי ושל הנהגתו.

ככל שהכיבוש מסתבך בפשעיו ונכשל במטרתו לרסק את ההתנגדות העממית ואת הגינוי בעולם, וככל שמתברר כי תרגילים כמו העברת שגרירות ארה"ב לירושלים אך מחריפים את המצב, גובר הפחד של ממשלת נתניהו-ליברמן מהתפשטות הביקורת על פשעיה בציבור הישראלי. וכך מתאשרת שוב הקביעה הידועה, כי כיבוש ודיכוי מובילים לסתימת פיות, לחיסול סדרים דמוקרטיים ולסאיוב השלטון במדינה הכובשת.

ביום שני האחרון שוחררו בהוראת בית המשפט 21 מפגינים שמחו בחיפה נגד רצח המפגינים בעזה נעצרו בליל שבת (18.5) תוך הפעלת כוח רב. את המאות שהפגינו באזור בילוי בעיר התחתית, חסמו שוטרים ומנעו מהם באלימות הנפת דגלי פלסטין. המשטרה טענה בבית משפט השלום, אליו הובאו במוצ"ש להארכת מעצרו, כי המפגינים חשודים ב"תקיפת שוטר".

אחד העצורים – מנכ"ל מרכז מוסאוא לזכויות האזרחים הערבים בישראל, ג'עפר פרח, סיפר בבית המשפט כי שוטר שבר את רגלו בבעיטה את ברכו בעת שניסה לגשת לבנו שותת הדם שהיה עצור אף הוא. לאחר שהתפתל מכאבים בתחנת המשטרה במשך שעות, הועבר לביה"ח ואושפז. בהיותו באשפוז נכבל למיטה והשוטרים סירבו לאפשר לבני משפחתו ולח"כ איימן עודה לבקרו.

אמיר סלמה, שופט ביהמ"ש בחיפה, דחה את טענת המשטרה וסירב לדרישתה להאריך את המעצר, והעצורים שוחררו (21.5) עם הגבלה על השתתפות בהפגנות. במוצ"ש (20.5) הפגינו מאות יהודים וערבים במושב הגרמנית בחיפה נגד אלימות המשטרה כלפי מפגינים, נגד רצח המפגינים בעזה, להסרת המצור מעל עזה, לסיום הכיבוש ולשלום צודק ישראלי-פלסטיני. את ההפגנה ארגנו מק"י וחד"ש יחד עם ארגוני זכויות אדם וזכויות נשים.

ממשלת נתניהו פועלת להשתיק כל קול של מחאה והתנגדות לירי הנפשע בעזה שהפיל למעלה ממאה קורבנות בנפש ואלפי פצועים. הסבב הנוכחי של הדיכוי האלים החל עוד בהפגנה שארגנה ועדת המעקב בשכונת ארנונה בירושלים נגד החלטת הנשיא טראמפ להעביר את השגרירות האמריקאית מת"א לירושלים (15.5).

הפרשן לענייני משטרה של חברת החדשות, משה נוסבאום, הציג במהדורת סוף השבוע (20.5) תיעוד של אלימות השוטרים כלפי המפגינים בירושלים, ביניהם חברי כנסת מהרשימה המשותפת. אלימות קשה במיוחד הופנתה כלפי מפגינים ערבים שהניפו דגלי פלסטין. הדגלים נלקחו מהם בכוח, וכמה מהם אף נעצרו. בתגובה ששודרה בכתבה, הודתה משטרת ירושלים כי אמנם "אין איסור על נשיאת

דברים בשם אומרם

זיכרון חלש: מה בדיוק מייצרים בכור בדימונה?

"ההחלטה שקיבל נשיא ארה"ב מהווה צעד חשוב ומשמעותי להבטחת ביטחונה של מדינת ישראל, לביטחונה של האזור ולביטחונה של העולם החופשי כולו. בצד האיום הגרעיני, איננו שוכחים לרגע את מרוץ החימוש שמובילה איראן בגבולותינו".

(נשיא המדינה ראובן ריבלין, 8.5)

זיכרון קצר: אנו לא נמצאים ערב מלחמת עולם

"כדאי להסתכל על המציאות ועל העובדות כפי שהן ולא לעשות שגיאות היסטוריות כפי שנעשו בידי הבריטים ב-1938, כשחתמו על הסכם מינכן עם הנאצים, שדחה את המלחמה בשנה והם קיבלו אותה בתנאים גרועים יותר".

(שר השיכון יואב גלנט, ווינט, 9.5)

זיכרון חלש: איווט, איראן אינה גרמניה הנאצית

"המציאות היום מזכירה יותר ויותר את המציאות שלפני הסכמי מינכן".

(שר הביטחון אביגדור ליברמן, חדשות כאן, 8.5)

זיכרון קצר: ביבי, רוחאני אינו היטלר

"73 שנים אחרי השואה יש מדינה במזרח התיכון, איראן, שקוראת להשמדה של עוד שישה מיליון יהודים".

(בנימין נתניהו בעת פגישה עם ולדימיר פוטין בקרמלין, 9.5)

מכתבים

למערכת

פעילי שלום בבקעת הירדן

ביום שני האחרון, 21 במאי, נפגשו פעילים בתל-אביב כדי לקבל סקירה על המצב בבקעת הירדן, הנתונה תחת כיבוש ישראלי: על הפעילות בשטח, על האפשרות להצטרף לפעילות ועל תיאומי הנסיעות לבקעה.

המטרות העיקרית של הפגישה – היכרות בין הפעילים וחילופי רעיונות. ישראל עושה בבקעת הירדן כבשלה, מנסת ומספחת לעצמה אדמות, מונעת גישה של פלסטינים לאדמותיהם החקלאיות, מנשלת את התושבים ממקורות מים ומאפשרת לאזרחיה להתיישב באדמות המקומיים ולהתנכל להם.

בשנתיים האחרונות ישנה פעילות קבועה בבקעת הירדן של פעילים ישראלים, הכוללת ביקורים בכפרים ובמאהלים, דיווח על המצב בשטח, עזרה בשיקום ובבנייה לאחר הריסות וקשר רצוף עם האוכלוסייה המקומית.

פרטים נוספים בטלפון 050-5733276.

יעקב מנור

כפר-טובא

אפשר לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל:

zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

זיכרון חלש: בוז'י, זו הייתה ברית המועצות

"כפי שרוסייה שיחקה תפקיד מרכזי בניצחון על הנאצים, היא צריכה כעת לשחק תפקיד מרכזי ברגיעת המצב בסוריה".

(ח"כ יצחק הרצוג מהמחנה הציוני, חדשות כאן, 9.5)

זיכרון קצר: ביבי, זהו הצבא האדום של ברה"מ

"אנו לא שוכחים את הקרבן עצום שהקריב הצבא הרוסי במלחמה נגד הנאצים".

(דברי ראש הממשלה בנימין נתניהו בקרמלין, 9.5)

זיכרון חלש: גם רמת הגולן - שטח כבוש

"הפגנת העצמה של ישראל תגרום לאיראנים להבין שהם אינם צריכים להיות בסוריה ולירות לעבר ישראל".

(שר התחבורה והמודיעין ישראל כץ, בכנס הרצליה, 9.5)

זיכרון קצר: גם רמת הגולן - שטח כבוש

"יו"ר מרצ תמור זנדברג, ביקרה ברמת הגולן ופגשה את ראש המועצה אלי מלכא, ראש מועצת קצרין, דמטרי אפרצב, ותושבים. זנדברג אמרה בעת הביקור כי 'זה היה שבוע לא פשוט, ושמענו על ביטולי נופש וטיולים בגלל החשש'".

(דובר מרצ, 12.5)

זיכרון חלש: איראן זה כאן

"המשטר באיראן, שהוא משטר פנאטי, מוכן להקריב את עתידם של הדור הצעיר למען אידיאולוגיה".

(שר הביטחון אביגדור ליברמן, חדשות כאן, 10.5)

זיכרון קצר: אין להם ציוד כדי לשבור שבתה

"יו"ר נמל מספנות ישראל, שלומי פוגל, פנה לשרים משה כחלון, ישראל כץ ואלי כהן בבקשה לאפשר לנמל לשנע סחורות בתקופת השבתה. פוגל ציין כי זהו הנמל הישראלי היחיד הפתוח כעת בימי התיכון".

(הודעה לעיתונות של המפעל המופרט מספנות ישראל, 11.5)

זיכרון חלש: בנט, איך נגמרה מלחמת וייטנאם?

"אם איראן תמשיך כך - היא תגלה שסוריה הפכה לווייטנאם שלה".

(שר החינוך נפתלי בנט בכנס הרצליה, 8.5)

זיכרון קצר: ומה עם עזית הכלבה הצנחנית?

"ראש השב"כ לשעבר ומי שהיה ח"כ מטעם יש עתיד, יעקב פרי, לא שירת בצה"ל ומסר לאורך השנים גרסאות סותרות ושקריות בנוגע לשירותו, שאף הופיעו בפרסומים רשמיים. באוטוביוגרפיה שלו, 'הקם להרגך', כתב פרי ששוחרר מצה"ל בשל בעיה בריאותית, אך התקבל לצנחנים בזכות התערבותו של דוד בן גוריון. אז, הוסיף, שבר את רגלו, וכתוצאה מכך סיים את שירותו בתזמורת צה"ל. במאמר באתר וואלה אף הציג עצמו פרי 'כמי שלחם במלחמת ששת הימים, בקרבות הדמים ברמת הגולן'".

(הארץ, 11.5)

שכחנו - מה אמרה המורה על משטר הרוחות?

"שלושה פעילי ימין נעצרו בחשד שהעיפו עפיפון תבערה סמוך לנחל עוז לכיוון רצועת עזה. כתוצאה מהעפיפון נגרמה שריפה בשטח ישראל".

(הודעה של משטרת ישראל, 11.5)

מי בדיוק הם רמאים, שקרנים, בדאים וכזבים?

"איך אנחנו יכולים להיות בטוחים?', שאלה הילה קורח את השר צחי הנגבי, 'שבתקופת הזמן הזו האיראנים לא נותנים גז על תכנית הגרעין שלהם'. הסביר הנגבי: 'הם באמת לא סטו, לא באות אחת ולא בפסיק אחד, ממימוש ההסכם ככתבו וכלשונו מאז שהוא נחתם לפני מספר שנים'. הנגבי הסיק את המסקנה המתבקשת: האיראנים 'הוצגו בעולם כחבורה של רמאים, שקרנים, בדאים וכזבים'".

(רוגל אלפר, "הארץ", 9.5)

נוספת שישראל אינה מעוניינת לפתור את הסכסוך ולהתמודד עמו באופן פוליטי.

ממשלת ישראל מאמינה כי רק בכוח הנשק תוכל לעצור את המאבק העממי הפלסטיני, ומבחינתה כל המפגינים בעזה הם 'טרוריסטים'. זה לא נכון. בתמונות ראינו את עשרות האלפים הצועדים בלי נשק ולמעלה ממאה מהם נורו למוות. עוד אלפים נפצעו, גם הם לא חמושים ולא ביצעו שום פעולה אלימה.

אנו עדים למשבר הומניטרי חמור בעזה. היכן טמון הפתרון למשבר הזה?

ישנה בעזה מצוקה הומניטרית חריפה. אי אפשר להכחיש אותה. אך זו חובתנו להזכיר תמיד כי ישראל אחראית למשבר זה, הנגזר מתוך המצור על עזה ומתוך משטר הכיבוש כולו: סחורות לא מגיעות, תרופות לא נכנסות, חשמל לא מסופק בכמות מספקת. פתרון המשבר ההומניטרי אינו מנותק מסיום הכיבוש. אדרבה, הוא חייב לעבור דרך הסרת הסגר הישראלי על עזה. זה לא יכול להיות אחרת. בלי מדינה פלסטינית, הכוללת את עזה, לא יימצא פתרון למשבר המחריף. אסור לנתק את הסוגיה ההומניטרית מהסוגיה הפוליטית הרחבה יותר.

בגדה המערבית היו הפגנות בסולידריות עם עזה?

כן. היו הפגנות המוניות בכל ערי הגדה, אך חשוב לומר שהן היו לא רק תחת הכותרת של סולידריות עם עזה. אלה היו הפגנות פוליטיות, שדחו מכל וכל את הכרת טראמפ בירושלים כבירת ישראל, את העברת השגרירות האמריקאית לירושלים, את עמדתה הפרו-מתנחלית של צמרת הממשל האמריקאי, וקראו להכיר בנכבה הפלסטינית במלאת לה 70 שנה ולסלק הכיבוש מקרב עמנו. כצפוי, ההפגנות הוקדשו גם לתמיכה בעזתים שנטבחו בו בזמן בידי כוחות ישראל.

דיברת קודם על פתרון לסכסוך. מה פתרון הסכסוך לדעת מפלגת העם?

אנחנו במפלגת העם הפלסטיני רואים בפתרון שתי המדינות פתרון אפשרי יחיד. יש לחתור להקמת מדינה פלסטינית בקווי 67, שירושלים המזרחית בירתה. בלא שיאומץ פתרון זה, הסכסוך הלאומי יימשך והדם יוסיף להישפך. חיים נורמליים לפלסטינים ולישראלים לא יהיו אפשריים לעולם אם לא נאמץ את קווי הפתרון הזה. סיום הכיבוש וכינון מדינה פלסטינית, שעזה חלק ממנה, הוא האופק היחיד לסיום הסכסוך המדמם.

פתרון המדינה האחת נמצא על השולחן. אך את מי הוא ישרת? הוא לא ישרת את הפלסטינים. מדינה אחת לא תהיה מדינה דמוקרטית. היא תהיה מדינת אפרטהייד, שתעניק עוד כוח לצבא הישראלי ולמוסדות הפוליטיים הישראליים, ותדכא עוד יותר את השאיפות הלאומיות הפלסטיניות. באופן מופשט, אידיאל של מדינה אחת, חילונית ודמוקרטית, איננו רע. להיפך. אך במצב הנוכחי, מדינה אחת משמעה ישות פוליטית שאזרחיה יחיו בה בשתי קטגוריות: אלה שישלטו ואלה שישלטו בהם.

רצועת עזה, 14.5. המשבר ההומניטרי הוא פרי הסגר הישראלי (צילום: מוחמד זאנון/אקטיביסטילס)

ישראל מדברת רק בשפת הכוח

שיחה עם עקל טקז, חבר מפלגת העם הפלסטינית, על המאורעות האחרונים בשטחים הכבושים והפתרון העתידי

החלטת דונלד טראמפ, נשיא ארה"ב, להעתיק את שגרירות ארצו לירושלים עוררה התנגדות עממית נרחבת בשטחים הכבושים וגם בישראל. באותו יום, טבחו כוחות הכיבוש הישראליים למעלה מ-60 ממפגיני תהלוכת השיבה בעזה. שוחחתי עם עקל טקז, חבר מפלגת העם הפלסטינית והאחראי מטעמה לקשרי החוץ, על ההתפתחויות האחרונות בשטחים הכבושים ועל עמדת מפלגת העם באשר לפתרון הסכסוך.

מה ניסו טראמפ ונתניהו להשיג?

מטרתה של ההכרה בירושלים כבירת ישראל – להוציא את העיר מסדר היום של כל מו"מ לקראת פתרון עתידי. העברת השגרירות היא הפרה של החוק הבינלאומי, הרואה בירושלים עיר כבושה. הניסיונות של נתניהו, טראמפ וממשלותיהם להוריד את ירושלים מעל סדר היום הם מכשול גדול בדרך לסיום הסכסוך.

ממשל טראמפ הוא חסר תקדים בתמיכתו הברורה וחסרת האחריות במדיניות הישראלית של המשך הכיבוש וסרבנות השלום. הניסיון ההיסטורי לימד אותנו, כי לא יהיה שלום במזרח התיכון בלי פתרון הסוגיה הפלסטינית.

כיצד הגיבה מפלגת העם לאירועי עזה?

אנו סוברים כי ירי מסיבי לעבר המוני מפגינים לא-חמושים הצועדים באופן שקט ובלתי-אליים, היה פעולה ברוטלית של כוחות הכיבוש הישראליים. הרצח ההמוני בעזה הוא הוכחה

רצח כפול ביפו

שתי אחיות כבנות 20 נדקרו למוות בשבוע שעבר בשעות הבוקר המוקדמות (17.5) בדירתן ביפו. לפי המשטרה, אחיהן של השתיים התקשר למוקד 100 של המשטרה ודיווח כי "רצח את שתי אחיותיו". הצוותים הרפואיים שהגיעו למקום מצאו את השתיים עם סימני אלימות על גופן וקבעו את מותן במקום. המשטרה עצרה את האח, שהודה במעשה ואמר כי עשה זאת כי השתיים "עצבנו אותו". האח עדיין מוחזק במעצר לאחר שבית משפט השלום בתל אביב האריך את מעצרו ב-11 יום. הגבר החשוד ברצח אחיותיו, נורה וחייה מאלוק, הורשע פעמיים באיומים כלפי אחת מהן. הרשעתו האחרונה של מאלוק – במאי 2015, אז איים על אחותו ותקף אותה לאחר שזו סירבה להעביר לידיו כסף.

יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש), הרשימה המשותפת, גינתה את מעשה הרצח הנפשע: "רצח שתי הצעירות הבוקר, לכאורה בידי אחיהן, הוא עוד אות קין על מצחן של משטרת ישראל ושל רשויות הרווחה. במחדליהן הרבים, מפקירות אלה את חייהן של הנשים. שוב הכתובת הייתה על הקיר, שוב נשים מוכרות ללשכות הרווחה ולמשטרה ניצבות לבד בלא כל הגנה מול עבריינים מוכרים למשטרה המאיימים על חייהן. מחדלים אלה משקפים את סדר העדיפויות של הרשויות". למעלה מ-100 נשים נרצחו מאז 2011 בידי הקרובים להן ביותר, מדרגה ראשונה או שנייה. רבות מהן היו מוכרות לרשויות הרווחה, אך עובדה זו לא שינתה את גורלן האכזר.

ח"כ תומא-סלימאן הוסיפה: "אנו לא פטורים מלעשות בדיק בית וחשבון נפש גם בתוך החברות הפטריארכליות בה אנחנו חיות. אותן חברות הן המדירות נשים מהמרחב הציבורי ומתייחסות לדיכוי ממנו הן סובלות כסוגיה פחותת חשיבות. יחד עם זאת, שימוש במושגים פטריארכליים כמו 'רצח על רקע כבוד המשפחה' בידי גורמים רשמיים במשטרה ובתקשורת הוא אימוץ האליבי של הרוצח, וניסיון התחמקות מאחריות למחדל בהגנה על הנשים".

חוק גבעת עמל אושר לקריאה ראשונה

ועדת הפנים של הכנסת אישרה בשבוע שעבר (17.5) לקריאה ראשונה את "חוק גבעת עמל" המטיל על היזמים שרכשו את השטח בצפון תל אביב לפצות את תושבי הוותיקים. זאת, לאחר שש שנים של מאבק.

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת), מיוזמי החוק, התייחס להחלטת ועדת הפנים של הכנסת ואמר: "זו בשורה חשובה עבור תושבי גבעת עמל הנאבקים כבר שנים על הזכות המינימלית לדיור חלופי. המדינה שהביאה את התושבים לשם התעורה מאחריותה וגלגלה אותם במהלך השנים להתמודד מול יזמים שלא סופרים אותם ותובעים כעת אנשים קשי יום על מיליוני שקלים. אישור החוק יביא צדק לתושבים אחרי שנים של הפקרה. המדינה חייבת לוודא שהאנשים האלה לא ימצאו עצמם ברחוב ללא דיור חלופי".

הצעת החוק אושרה פה אחד, בתמיכת חברי כנסת מכל קצות הקשת הפוליטית. בכל הנוגע לזכאים לדיור חלופי, הוסכם שיעלו להצבעה במליאת הכנסת שתי גרסאות. בהתאם לנוסח המוסכם אליו הגיעו ועליו הצביעו, מטרת החוק היא הבטחת זכויות המפונים ממתחם גבעת עמל בתל-אביב-יפו, כאשר הצעת החוק מגדירה "מפונה" כ"זכאי שפונה מנכס שבחזקתו בשכונה". לפי הצעת החוק, שהועלתה לראשונה כבר ב-2014 וכעת נעשו בה מספר שינויים – "זכאי", הוא תושב השכונה שהחזיק בנכס בגבעה לפני 1961 (שעה שנמכרו קרקעות הגבעה לדיור ב.פ. מקבוצת בנק פועלים) והמשיך להחזיק באותו הנכס עד ליום פינויו בפועל. בגדר הזכאים לדיור חלופי עליהם יחול החוק, נכללים גם יורשיו של תושב השכונה שנפטר ומחזיקים בנכס.

תושבי עוטף עזה דורשים עתיד שלום לשני העמים

מאות פעילי שלום הפגינו בשבוע שעבר (19.5) בצומת יד מרדכי נגד ההסלמה בעזה, ובקריאה להפסיק את המצור על הרצועה ולשקמה. המשטרה עצרה את אחד המפגינים, וכמדי שבוע נרשמו עימותים עם אנשי ימין. את ההפגנה יזמו חברי ארגון קול אחר, ארגון בו חברים תושבים מאזור עוטף עזה ופלסטינים מרצועת עזה, בשיתוף עם התנועות עומדים ביחד, לוחמים לשלום, שוברים שתיקה ופורום המשפחות השכולות. ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת), שהשתתף בהפגנה, מסר: "באתי להיפגש עם תושבים ותושבות של הנגב המערבי שלאורך שנים משמיעים קול אחר, קול של התנגדות להתדרדרות וכזה המציע תקווה ועתיד להם ולשכנים מעבר לגבול. יש ביניהם מכנה משותף: כאן ושם בני אדם רוצים לחיות, ואימהות רוצות שילדיהן יתפתחו וישמחו. כואב הלב לראות את שקרה כאן בשבועות האחרונים, את הירי הרצחני על עשרות מפגינים. צריך ללכת בכיוון שיבטיח לנו ולשכנינו עתיד של שלום, ביטחון ועצמאות לשני העמים. זה כיוון הפוך מזה שהולכת בו ממשלת נתניהו".

**קבלו את
זו הדרך
מדי שבוע
בדואר אלקטרוני
או בדואר רגיל**

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח תגובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

במקביל לפשעי הכיבוש ברצועת עזה

נמשכת המתקפה נגד מעמד העובדים

בתנאי שאלו נערכים בהידברות ובהסכמה". בפועל הושגו ההסכמות על רקע איום הממשלה למנוע באמצעות בג"ץ את זכות השביתה ובעת שעובדי נמלי חיפה ואשדוד (נמל אילת כבר הופרט) נאבקים נגד ספיחי הקמתם של הנמלים הפרטיים ליד נמלי המדינה הקיימים.

ניסוקורן וכחלון במסיבת עיתונאים משותפת (צילום: ההסתדרות)

מעוזי כוחה של העבודה המאורגנת בחברת החשמל ובנמלים מצויים בתהליכי הפרטה, תחרות בלתי-הוגנת וייבוש. ההסתדרות סבורה שהיא צריכה "להיות שותפה ברפורמות", קרי לתת יד לריכוז כוח רב יותר בידי בעלי ההון המקומיים והזרים על חשבון הישגים שהעובדים נאבקו למענם משך עשרות שנים. ניסוקורן, שותף נלהב למדיניות הכלכלית והחברתית הניאו-ליברלית של ממשלת הימין, מציג כל פירור שקיבל במסגרת "רפורמות" כהישג, אלא שמדובר בזוטות שהמעסיקים וממשלות העתיד ידאגו שלא לקיימן.

לא שכחנו את המאבק של עובדי טבע: גם כאן ההנהלה הבטיחה "לא למכור", "לא לסגור" ו"לא לפטר" מעבר למה שהכריזה כ"תכנית הייעול" של התאגיד הרווחי במיוחד. ואולם, מאז שהכריזה על כך ההנהלה, לאחר שביתה כללית בת חצי יום, מעשיה מוכיחים כי אינה עומדת בהבטחותיה. גם כאן ההסתדרות אינה נוקטת שום צעד כדי להגן על חבריה בעבר, בעתיד ובהווה.

לעובדי חברת החשמל, לעובדי הנמלים ולעמיתיהם בטבע, כמו גם בכל התאגידים הפרטיים והממלכתיים שנקלעו לעין הסערה, מגיעה הנהגת הסתדרות לוחמנית, מעמדית וכזו המסוגלת לעמוד על משמר זכויות מעמד העובדים. בינתיים ניסוקורן מושיט את ידו לממשלה ולמעסיקים המפריטים ומכופף את ראשו ואת ראשי הוועדים בפניהם.

אותו ניסוקורן, שאין לו האומץ להגן על הפליטים ומבקשי המקלט, ושברפורמים הבינלאומיים מגן על מדיניות הכיבוש של ממשלת הימין, הפך שותף פעיל במתקפה על מעמד העובדים בצלם של הפשעים נגד הפלסטינים.

"לאחר 22 שנה של ניסיונות להגיע להסכמה על רפורמה מקיפה במשק החשמל, וחצי שנה לאחר שהוסכמו עקרונות הרפורמה, הוסכמו היום, יום חמישי, 17 במאי 2018, פרטיה של הרפורמה הגדולה והמקיפה ביותר שבוצעה אי פעם במשק הישראלי – הרפורמה במשק החשמל ובחברת החשמל", במילים אלה נפתחה ההודעה לעיתונות שפרסמה ההסתדרות באותו יום.

ליתר דיוק, נפתחה במילים אלה ההודעה לעיתונות המשותפת של משרד האוצר וההסתדרות, שהפיץ דובר ארגון העובדים. אך מאחורי ההודעה "המשמחת" (הרפורמה הגדולה והמקיפה ביותר שבוצעה אי פעם במשק הישראלי) מסתתרת אמת מרה: מדובר בהפרטה הגדולה ביותר שנערכה בישראל מאז הצגת תכנית הייצוב הכלכלית ב-1985, וזאת בהסכמת ההסתדרות ונציגות העובדים בחברה.

בלשון המכובסת של ממשלות הימין, נאמר בהודעה המשותפת כי "הרפורמה קובעת מתווה התייעלות חסר תקדים במסגרתו תקטן מצבת כח האדם של חברת החשמל בכ-25% על ידי פרישה מרצון של כ-1,800 עובדים, בנוסף ל-1,000 שכבר פרשו לאחרונה. מעבר לזאת, ההסכמות ברפורמה יאפשרו עדכון משמעותי של יחסי העבודה בחברה כולל מעבר של שכבת הניהול הבכירה לחוזים אישיים, בהתאם למקובל בחברות מובילות במשק". במילים פשוטות: אלפי עובדים יפוטרו וינותץ הנוהל הקיים בחברה מזה כ-80 שנה לפיו ישנו הסכם קיבוצי אחד לכלל העובדים, לרבות מנהלים.

מטרת הרפורמה גלויה. כך הבטיח שר האוצר "החברתי" משה כחלון באותה מסיבת עיתונאים: "התעקשנו לאפשר ליצרנים הפרטיים למכור חשמל ישירות לאזרחים כי מגיע להם ליהנות מהתחרות ומירידות המחירים שיבואו בעקבותיה לא פחות מלמגור העסקי. אני מקווה שכבר בקרוב תושבי עוטף עזה ייהנו מחשמל מוזל. ההטבה של חשמל חינם לא מתאימה למציאות הציבורית של ימינו ודרשנו לבטל אותה במסגרת הרפורמה. הרפורמה הזו מביאה למדינת ישראל בשורה כלכלית-חברתית עם פתיחת התחרות והשלכותיה". הוזלת החשמל? זה לא קרה בשום מקום בעולם כפועל יוצא של הפרטת החשמל. ההיפך הוא הנכון.

כחלון מעניק "סוכריה" לתושבי עוטף עזה. עמיתו מהליכוד, שר האוצר יורם ארידור, גם הוא העניק הנחות משמעותיות בייבוא מוצרים מחו"ל (בייחוד מכוניות) בעת מלחמת לבנון הראשונה, 1982. כך קונים את מצפון הציבור וממשיכים את פשעי הכיבוש בשקט.

הגדיל לעשות הדובר השלישי במסיבת העיתונאים, שאמר: "זהו יום היסטורי וציון דרך משמעותי לעתיד משק החשמל במדינת ישראל. לראשונה מזה שני עשורים, יוצאת לדרך הרפורמה הגדולה במשק, תוך מענה אמיתי לאתגרים הקיימים. התוצאה היא רפורמה טובה השומרת על האיזון הראוי בין ייצור החשמל במגזר הציבורי למגזר הפרטי, באופן המתאים למציאות המורכבת של מדינת ישראל ומשרתת בצורה הטובה ביותר את אזרחיה". דברים מדהימים אלה אמר "נציג העובדים", יו"ר ההסתדרות אבי ניסוקורן, שהוסיף: "הוכחנו שוב כי ההסתדרות יודעת להיות שותפה לשינויים ולרפורמות

לא לושינגטון ולא לטהראן

על המאבק למען עיראק עצמאית, דמוקרטית ושוחרת שלום ושוויון

מאת אבישי ארליך

מערבית. הגוש השישי, "איתאלאפ אל-מואטיין", קואליצית האזרחים הידועה גם בשם תנועת "אל-חיכמה" (19), בראשות איש הדת ע'מאר אל-חכים (התחנך באיראן), שהיה עד לשנה שעברה ראש "המועצה העליונה של עיראק" (מפלגת דתית-שיעית, חברה בממשלה היוצאת). אל-חכים עומד בראש ארגון העזרה הסוציאלית והחינוך הגדול בעיראק.

הגוש השביעי הוא **האיחוד הפטריטי של כורדיסטאן** (18) שבראשו עומד קוסראת רסול עלי, ממפקדי כוחות הפשמרגה וסגן מזכ"ל האיחוד הפטריטי הכורדי, מפלגתו של טלבאני. הגוש השמיני, "מותחידון אל-אסלח" (14), הוא בראשות אוסמה אלנוג'ייפי, שהיה סגן נשיא עיראק, המשרה הגבוהה ביותר של סוני לאחר ימי סדאם. הוא מייצג את הזרם המתון הסוני, פופוליסט התומך במתן אוטונומיה לסונים בעיראק. את הגוש התשיעי, "אלוואניה" (6), מוביל איאד אלאווי הנמנה עם מתנגדי סדאם וכיהן כראש ממשלה זמני

(איור: סעודי גאזט)

לאחר הפלתו. המפלגה נהנית ממימון סעודי ומערכי כינון הקואליציה הסאדריסטית-קומוניסטית היא תפנית חשובה. המפלגה הקומוניסטית הייתה דומיננטית בעיראק בשנות ה-50, אך חוסלה בידי משטר סדאם. בבחירות הקודמות זכתה בנציג אחד בלבד. ביולי 2015 החלו פעילים חברתיים משישה ארגונים חילוניים שונים, ביניהם קומוניסטים, להפגין נגד פלגנות עדתית, בעד רפורמות בשירותים הציבוריים ונגד שחיתות. ההפגנות נערכו בכל שבוע בבגדד, והתפשטו לערים נוספות. באפריל 2016 הפגינו אלפים שטיפסו על חומות ה'איזור הירוק', בו יושבת הממשלה, וכבשו את המדשאות הנקיות, המזרקות שופעות המים הזכים, החשמל הזמין תמיד והפאר שאינו קיים אצלם. ההחלטה לכלול בכרית תומכי סאדר, דתיים תושבי "סאדר סיטי" (האזור העני ביותר בבגדד), גררה ויכוח עקרוני, אך הניבה קשר עם שכבות עובדים מרודות רחבות. ויכוחים קשים הטרידו את ארגוני השמאל בעניין האופי השמרני של הסאדריסטים, והצורך של השמאל לקדם סדר יום אינטרסקציונלי (תוך התחשבות במעמד, במגדר ובגזע בו זמנית). מספר המועמדות ברשימה המשותפת – בין רבע לשליש, חלקן מאזורים דתיים ושכטיים שבהם לא היו נשים מועמדות בעבר. ההצלחה תיבחן בתוצאות הרכבת הממשלה. תוצאות הבחירות נחשבות מפלה עבור איראן. אפשר להעריך כי רוב נבחרת הפרלמנט מתנגדים לשליטה ולהשפעה איראניות בעיראק. עלי אכבר ווליאתי, יועצו הקרוב של עלי חמנאי, הכריז שאיראן לא תסכים שתקום ממשלה של ליברלים וקומוניסטים. מיד עם הבחירות טס לבגדד מפקד כוח אל-קודס האיראני, קאסם סולימאני, וינסה לאחד את הכוחות הפרו-איראניים. כבר היו מתקפות על משרדי הסאירון. המצב בעיראק עלול להתדרדר.

בסוף השבוע התפרסמו תוצאות הבחירות בעיראק לפרלמנט הפדרלי, הבוחר את רה"מ ואת הנשיא. אלה הבחירות הראשונות לאחר מלחמת האזרחים והבסת דאעש. בעיראק ישנם כיום 18 מחוזות, כשכל אחד ייצוג פרלמנטרי יחסי למספר הבוחרים הרשומים בו. בפרלמנט כולו ישנם 329 נציגים (ובכללם 9 נציגי מיעוטים). בבחירות התמודדו כ-

7,000 מועמדים ומועמדות מ-204 מפלגות. המפלגות הרבות התכנסו ביניהן והתחרו ב-27 גושים. האם עולה עיראק על דרך השיקום או חוזרת למלחמה פנימית הרסנית? ההתפלגות הדמוגרפית בעיראק כיום: כ-65% שיעים (בעיקר בדרום ובבגדד), כ-15% סונים (במרכז) וכ-17% כורדים (בצפון). הפוליטיקה העיראקית התבססה, מאז ימי הקולוניאליזם הבריטי, על פוליטיקת זהויות כיתתית (סקטריאניזם, בלשון המפלגה),

ולא על פוליטיקה אזרחית וכלל-עיראקית. אחת התוצאות החשובות בבחירות אלה הייתה שבירת הכיתתיות: ריבוי הגושים במחנה השיעי (כתוצאה מהתפלגות מפלגת הדאוה) ובזה הכורדי (כתוצאה מחילופי דורות) גרמו דווקא להתחזקות בהצבעה הלא-כיתתית. אך שיעור ההשתתפות בבחירות עמד רק על 45%, הנמוך ביותר מאז הפלישה האמריקאית ב-2003.

תוצאות הבחירות הפתיעו וריגשו רבים. אולם, כדי להרכיב ממשלה יש לזכות בתמיכה של לפחות 165 חברי פרלמנט. כל גוש שינסה להקים ממשלה יזדקק לקואליציה עם ארבעה או חמישה גושים נוספים. זה מצב מורכב שאינו מבשר יציבות. כדי להמחיש זאת, די לסקור ביעף את הגושים העיקריים:

הגוש המוביל הוא **הצועדים למען רפורמה – "סאירון"** (54 מושבים) בראשות מוקתאדה א-סאדר, איש דת ממשפחת איטולות מפורסמת שלחם נגד האמריקנים ונגד דאעש, וחבר הפעם אל המפלגה הקומוניסטית העיראקית ואל חמישה ארגונים אזרחיים שנאבקו נגד כיתתיות, נגד שחיתות ובעד עיראק עצמאית (לא תחת השפעה אמריקאית או איראנית). הגוש השני, "פאתח", בראשות האדי אל-אמירי (47), הוא דתי-שיעי המורכב ממיליציות לשעבר (באדר, השד א-שעבי) שארגנו משמרות המהפכה של איראן. הגוש השלישי, "נאסר" (42), בהובלת רה"מ היוצא חידר אל-אבאדי, שהתפלג ממפלגת הדאוה, הוא שיעי ופרו-אמריקאי.

הגוש הרביעי, "איתאלאפ דולאת אל קאנון", קואליצית מדינת החוק (26) בראשות נורי אל-מליכי, ראש ממשלת עיראק עד 2014 ולאחר מכן סגן הנשיא. מליקי היה חלק ממפלגת הדאוה השיעית-דתית, והוא תומך מוצהר באיראן. הגוש החמישי – בהובלת המפלגה הכורדית **הדמוקרטית** (25) ובראשות ניצ'ארוון ברזני, לשעבר ראש ממשלת אזור כורדיסטאן העיראקית, מפלגה לאומנית, שבטית ופרו-

להיפגע מהאמת, להתנחם בשקר

בהוצאה עצמית, פרסמה קבוצת פעילים אסופה של שירה עברית לציון 70 שנה לנכבה של העם הפלסטיני. היוצרים העומדים מאחורי הקובץ, הכולל 12 שירים ומחזה אחד: אורי וייס, איילה רינג, יאפא שוסטר ואליעזר שגיא.

הקובץ ראה אור בימים אלה כחוברת שהופצה בעותקים מודפסים ובאמצעות הדואר האלקטרוני.

היוצרים מסרו: "העברנו ידנית, בדואר ובמייל קובץ שירה עברית לציון 70 שנה לנכבה לידי שרת התרבות והספורט מירי רגב. הנושא הוא הנכבה אך השירים הם שלנו, בעברית. חשבנו שאם השרה תעיין בקובץ תשנה מיד את דעותיה מקצה לקצה. אנחנו קוראות לעצמנו קבוצת הפועלות והפועלים ושמותינו נישאים בגאון על המסמך". האסופה נפתחת בציטוט מתוך ספרו של חאלד חוסייני, "רודף העפיונים": "מוטב להיפגע מהאמת מאשר להתנחם בשקר".

להלן שיר מתוך האסופה:

איילה רינג בשל חיים

וישבות אלוהים בלב החיל
(בְּטָרֶם שֶׁבַת)

ויכלו החיים בעבד אל נבי

כי ירה החיל בגב המפגין

ונתגלגל עליו המות

ולא נתגלגלה האש בגלגל

כי מת המפגין עבד אל נבי

בְּטָרֶם הַסְפִיק לְהַבְעִיר הַצְמִיג

ותצא נשמתו וכלו חיו

ותזעק האדמה בזעקת דמים

בעוד על המת מתגלגלים אשומים

וקל מה שבוער לא בער בגלגל

כי בער בחיל קבר לירות

גב המפגין

הנס על נפשו

בשל חיים

שבוערו בו

החוברת ראתה אור בהוצאה עצמית זה עתה

קדיה מולודובסקי אל חנון

אל חנון,

מִצָּא לָךְ עִם אַחַר,

בְּחַר לָךְ.

עֵינַיִם אֲנַחֲנוּ מְלֻמּוֹת וּמְמַתִּים,

אֵין לָנוּ תְּפִלוֹת עוֹד.

מִצָּא לָךְ עִם אַחַר,

בְּחַר לָךְ.

אֵין לָנוּ דָם עוֹד

כְּדֵי לְהִיּוֹת קְרֹבֵן־שְׁלָמִים.

מְדַבֵּר נְהִיָּה בֵּיתָנוּ,

הָאֲדָמָה צָרָה מֵהִיּוֹת לָנוּ קְבָרִים,

וְלֹא נוֹתְרוּ קִינּוֹת עוֹד לָנוּ

וְלֹא שִׁיר מְסַפֵּד

בְּסִפְרֵים הַעֲתִיקִים.

אל חנון,

אָרְץ אַחֲרֵת קִדַּשׁ לָךְ,

הֵר אַחַר בְּקֶשׁ לָךְ.

אֵת כָּל הַשְּׂדוֹת וְכָל אֶבֶן כָּבֵד

חִפִּינוּ בְּאֶפֶר קְדוֹשֶׁיךָ.

בְּקִנְיָיִם,

וּבְצַעֲרֵי־יָרִים,

וּבְעוֹלָלִים שְׁלָמָנוּ

עַל כָּל אוֹת שְׁבַע־שָׁרַת דְּבָרוֹתֶיךָ.

אל חנון,

שָׂא גִבְתַּת עֵינֶיךָ הַלּוֹהֶבֶת

וּרְאֵה אֵת כָּל עַמֵּי הַחֵלֶד —

לְהֵם תֵּן אֵת הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים וְאֵת הַנְּבוֹאוֹת.

בְּכָל לְשׁוֹן מְמַלְמְלִים הֵם מְלַתֵּךְ —

אוֹתָם לְמַד אֵת הַמַּעֲשִׂים,

אֵת נְתִיבֵי הַנְּסִיוֹנוֹת.

אל חנון,

תֵּן לָנוּ בְּגָדִים פְּשׁוּטִים,

שֶׁל רוּעֵי הַצֹּאן,

שֶׁל נִפְחִים בְּפִטְיָשִׁם,

שֶׁל כּוֹבְסִים, שֶׁל בְּרִסְקִים,

וְשֶׁל פְּחוּתִים מְאֵלָה שְׁפִלֵי דְלוֹת.

וְעוֹד חֶסֶד אַחַד צַעֲהָ עִמָּנוּ:

אל חנון,

קַח מֵאֲתָנוּ אֵת הַשְּׂכִינָה שֶׁל גְּאוֹנוֹת.

1945

תרגם מיידיש: אמיר שומרני. מתוך **לילות חשון: שירים**, שראה אור באחרונה בהוצאת קיבוץ המאוחד. השיר תורגם לעברית תשע פעמים לפחות. "לילות חשון" מכיל תרגום חדש של כשבעים שיריה של מולודובסקי, כמעט מכל תקופות יצירתה, ובצד כל אחד מהם מוצג שיר המקור ביידיש.

ההרוג ה-15

הקבוצות הגדולות, מכבי ת"א והפועל ירושלים, מתעקשות בדרישתן ממנהלת הליגה דווקא להגדיל את מספר הזרים המותר. קבוצת מכבי ת"א אף איימה, כי אם לא ייענו דרישותיה, זו "תפצל" את עצמה לשתיים, למכבי ת"א א' ומכבי ת"א ב', כאשר הקבוצה השנייה תשתתף בליגה הישראלית בלבד, בתקציב מינימלי, בעוד הראשונה תייצג את המועדון במסגרות הבינלאומיות. מנהלת הליגה החוששת מאבדן הכנסות ממהרת לרצות את מכבי ת"א על חשבון דרישות הארגון.

בינתיים, כמה קבוצות סירבו לאפשר לשחקניהן הישראלים להתאמן, אלא אם יחתמו על מכתב התחייבות כי הם לא ישתתפו בשביתה. ארגון השחקנים, בראשות ניר אלון, שלח בתגובה מכתבי תביעה למנהלי מכבי ת"א, מכבי אשדוד, הפועל אילת ועירוני נס ציונה.

עזה: ועדת חקירה בינלאומית

מועצת זכויות האדם של האו"ם החליטה בשבת ברוב של 29 תומכות ושתי מתנגדות (ארה"ב ואוסטרליה) להקים ועדת חקירה לאירועים בגבול רצועת עזה, לרבות הרג למעלה מ-100 מפגינים פלסטינים בהפגנות בימי שישי האחרונים. ממשלת נתניהו, בגיבויו של ממשל טרמפ, נחפזה להודיע כי תחרים את ועדת החקירה ותמנע את ביקורה בישראל.

מועדון קולנוע בגדה השמאלית
החזית העממית לשחרור פלסטין - הכרזת מלחמת עולם
במאים: מסאו אדאצ'י, קוג'י וואקמאצו
 1971, יפן (יפנית וערבית, כתוביות באנגלית)
אחרי ההקרנה תתקיים שיחה עם אילת זוהר
ומישל (מיקדו) ורשבסקי
מוצ"ש, 26 במאי, 19:00, אחד העם 70, תל אביב

מעורבות ישראל בפשעים בסרי לנקה
 ביוזמת "חמושים"
 מוזמנים להשתתף בדיון משפטי בנושא ולהפעיל לחץ ציבורי על המדינה לחשוף את המסמכים החסויים
יום ג', 29 במאי, 10:00, ביהמ"ש המחוזי, ויצמן 1, ת"א

ערב הקראת עדויות מרצועת עזה
 ביוזמת "שוברים שתיקה"
 כל העדויות באירוע יהיו של חיילים שהעידו לגבי השירות שלהם בעזה והסביבה - ביבשה, באוויר ובים, בסבבי לחימה כמו גם בתקופות של שגרה, לפני ואחרי ההתנתקות.
יום ו', 25 במאי, 14:00, כיכר הבימה, ת"א

לואיס גומס (35) תושב רמלה, נהרג (21.5) בנפילה מהקומה ה-20 באתר בנייה של קבוצת חג' (בביצוע חברת ב.ס.ט.) ברחוב מנחם בגין בתל אביב. זה העובד השני שנהרג באתרי

הבנייה בתוך ארבעה ימים, לאחר שבשישי האחרון נהרג עובד באתר בביצוע "אלקטרה בנייה" בת"א. השניים הם העובדים ה-14 וה-15 שנהרגו באתרי הבנייה מתחילת השנה נוסף לעוברת אורח. מספר ההרוגים ב-2018 רב יותר ממספר ההרוגים במועד זה אשתקד.

בשני מקרים אלה, כמו גם בתאונה הקטלנית שהתרחשה לפני שבועיים באתר לבניית "מגדל רד" בביצוע חברת סולל בונה, מדובר בחברות עם רקורד בטיחותי שלילי של תאונות וצווי בטיחות. לפני שבועיים ראה אור דו"ח חמור ביותר של מבקר המדינה לגבי רשם הקבלנים במשרד השכונן, הנמנע במפגיע מהפעלת סמכויותיו הרגולטוריות כלפי חברות קבלניות המתרשלות בשמירה על בטיחות עובדיהן, דבר המונע הרתעה חיונית מול חברות רשלניות, ותורם במישירן להמשך ההפקרות בתחום הבטיחות באתרי הבנייה.

ביום שישי הקרוב (25.5) בשעה 9:00, יפגינו פעילי פורום העובדים של חד"ש בתל אביב וביפו באתר התאונה ברחוב מנחם בגין 137, תל אביב. לפרטים: 0505201416

שחקני הכדורסל בשביתה

ארגון שחקני הכדורסל של ההסתדרות הכריז בשבוע שעבר על שביתה שהחלה השבוע (21.5). זאת עקב המבוי הסתום במו"מ מול מנהלת הליגה על המשך קיומו של "החוק הרוסי", המחייב את הימצאותם של שני שחקנים ישראלים על הפרקט בכל רגע נתון, וכן עקב מחלוקת על מספר הזרים המותר בכל קבוצה. מחזור הסיום, שאמור היה להתקיים ב-21.5, נדחה להמשך השבוע בתקווה שהצדדים יצליחו להגיע להסכם.

בתכנית הטלוויזיה "בוקר ספורט" (ערוץ הספורט, 21.5) טען יו"ר המנהלת, שמואל פרנקל, כי "הליגה אינה יכולה להתנהל בידי ארגון השחקנים ודרך בניין ההסתדרות" וכי "על השחקנים לחזור לשחק מיד ולדון בתנאים החדשים בקיץ". כן איים פרנקל כי במידה שעד סוף השבוע לא יגיעו הצדדים להסכם, תתבטל הליגה והעונה תסתיים מוקדם מהצפוי. במצב עניינים זה, לא ידועה בינתיים זהות האלופה.